

BESLUT
2012-01-30

Dnr: 2012-00073

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 20 december 2011
– Enheten för utländska medborgare

Saken

Rätt till svenskt studiestöd för EU-
medborgare

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att NN har grundläggande rätt till svenskt studiestöd för den aktuella utbildningen under förutsättning att hon fortsätter att arbeta under studietiden.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är medborgare i ett EU-land, ansökte om studiemedel för studier på allmän kurs vid en folkhögskola under tiden den 22 augusti 2011 – den 6 juni 2012. Hon uppgav att hon kom till Sverige i juli 2009 men arbetat i hemlandet under tiden december 2009 – december 2010. Hon redogjorde även för tid då hon arbetat, studerat samt varit registrerad som arbetssökande i Sverige.

CSN avslog NNs ansökan med motiveringen att hon inte är svensk medborgare och inte uppfyllde villkoren för studiemedel enligt bestämmelserna om grundläggande rätt till svenskt studiestöd eller enligt EU-rätten.

NN överklagade beslutet den 2 januari 2012 och anförde i huvudsak att hon förutom heltidsstudier arbetar 15 – 16 timmar per vecka.

CSN överlämnade ärendet den 14 september 2011 och anförde bl.a. följande i ett yttrande. NN kan inte ses som genuin migrerande arbetstagare eftersom hon inte var etablerad som arbetstagare innan hon började studera i Sverige. Hon hade endast arbetat i sex veckor när hon påbörjade sina studier. CSN bedömer att EU-rätten, i

fråga om rätt till studiestöd, inte är tänkt att omfatta personer som kommit till Sverige med intentionen att studera och som börjar arbeta strax innan studierna påbörjas.

NN inkom den 24 januari 2012 med ett arbetsgivarintyg av vilket det bland annat framgår att hon varit anställd sedan den 1 juli 2011 och att hon arbetat 167 timmar i augusti, 33 timmar i september, 18,5 timmar i oktober, 37 timmar i november samt 38 timmar i december.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas också till studerande som inte är svensk medborgare, om den studerande

1. är bosatt i Sverige och har permanent uppehållstillstånd här, samt
 2. har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här.
- Kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 gäller inte för medborgare med uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 eller 4 § utlänningslagen (2005:716) som fått en varaktig anknytning till Sverige.

Studiemedel får lämnas även om kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 inte är uppfyllt, om det finns särskilda skäl för det.

Av 1 kap. 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket och 6 § första stycket framgår att vissa utländska medborgare skall jämföras med svenska medborgare.

Av 6 § CSNFS 2006:7 framgår att den studerande för att på grund av förvärvsarbete uppfylla villkoret om en varaktig anknytning, efter den senaste inresan till Sverige i syfte att bosätta sig här ska

1. ha vistats i landet under en sammanhängande tid om minst två år, och
2. under vistelsen ha förvärvsarbetat i landet minst två år, på minst halvtid.

Undantag från ovan angivna föreskrifter kan även göras om den sökande kan härleda rättigheter från EU-rätten. Prövning enligt EU-rätten görs utifrån Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 492/2011 av den 5 april 2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen. Av förordningen framgår bl.a. följande. För att en utländsk medborgare ska jämföras med svensk medborgare när det gäller rätt till studiestöd krävs att han eller hon har varit arbetstagare i Sverige eller bedrivit beskattningsbar verksamhet i Sverige som egenföretagare. Arbetet eller verksamheten ska ha haft en viss varaktighet och dessutom ha varit av tillräcklig omfattning. För att den som är arbetstagare eller egenföretagare i Sverige ska kunna jämföras med svensk medborgare, krävs dessutom att de planerade studierna avser en vidareutbildning inom det egna yrkesområdet. Under vissa förutsättningar kan den som drabbats av ofrivillig arbetslöshet behålla sin ställning som arbetstagare eller egenföretagare och jämföras med svensk medborgare när det gäller en yrkesutbildning. Vidare framgår att barn till migrerande arbetstagare eller egenföretagare i Sverige ska jämföras med svenska medborgare.

Nämndens bedömning

Med hänsyn NNs sysselsättningar och anknytning till Sverige i form av föräldrarna samt lämnade upplysningar om anställningen får arbetet som NN utför anses vara ett verkligt och faktiskt arbete som inte utförs i så ringa omfattning att det framstår som marginellt och sidoordnat. Hon ska därför betraktas som migrerande arbetstagare (se bland annat dom av den 7 september 2004 i mål C-456/02, Trojani samt dom av den 4 juni 2009 i förenade målen C-22/08 och 23/08, Vatsouras och Koupatanze). I och med detta följer att NN ska jämföras med svensk medborgare så länge hon fortsätter att arbeta vid sidan av sina studier. Hon har då grundläggande rätt till svenskt studiestöd för dessa studier.

Mats Törnered

Cecilia Hedenström

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i Överklagandenämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, ledamöterna Märtha Byfors, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen och Ulrika Lindmark samt ersättaren Anita Enocksson

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till CSN